

# NÄR SEGLING INTE GÅR ÖVER

För många av oss går båtsäsongen i halvårsintervaller. Sommar på sjön och vinter på land. För Leon Schulz gäller samma sak, fast lite annorlunda: Sommar på oceansegling och vinter på Malta.

TEXT MARTIN LEISBORN FOTO LEON SCHULZ

Sveriges kuster ser många olika typer av båtägare passera. De flesta är vi vanliga helg- och semesterkapten som spenderar soliga dagar i vår lilla flytande balja på havet. Resten av tiden är vi upptagna med jobb, familj, karriär och allt annat som tillhör det ordinarie ekorrhjulet. Men det finns undantag, män och kvinnor som älskar havet lite mer än vanligt, och som inte kan eller vill hålla sig därifrån.

En av dessa heter Leon Schulz, en saltstänkt man jag träffade i somras. Leon har dock inte alltid varit sjöbuse i samma grad som nu. Som för oss andra var livet upptaget med alla de vanliga inslagen i den grå vardagen och karriären.

Det hela förändrades dock då han och familjen tog ett sabbatsår och seglade från Ystad till Karibien och tillbaka. När familjen kom hem igen var återvändandet till det ändlösa ekorrhjulet inte längre ett intressant alternativ, och Leon fortsatte segla, både långt, länge och professionellt. Intresset för havet och segling började dock långt tidigare.

– I mitt fall var det sedan barnsben. Liksom för de flesta som växt upp på somrarna längs Bohuskusten tillhörde båtlivet en stor del av sommarens äventyr; att ta sig ut till öarna för att fika eller att segla jolle i viken, berättar Leon.

## Steg för steg mot ett liv på havet

Att segla så mycket, så långt och så seriöst har inte alltid varit en självklarhet, även om längtan alltid funnits. På frågan om vad som lock-

ar med att vara så mycket på sjön svarar Leon att det är känslan av oändlighet och aldrig sinande lärdomar som drar.

– Det som alltid fascinerat mig är man aldrig når fram till horisonten, att man ständigt växer inom båtlivet. Inte bara när det gäller distanser utan framför allt som människa.

Leon berättar om hur han som 14-åring för första gången seglade en Trissjolle alldeles själv utan gast.

– Som ensamseglare kände jag att jag kunde allt och det var bara en fråga om tid innan jag skulle kunna segla vart som helst i hela världen.

När Leon var femton följde han med sin morbror över till Gotland i dennes Vega, och som 17-åring gastade han på Peder Wallenbergs yawl *Refanut* längs USA:s ostkust till Florida, där tropikernas dofter och lockelser födde drömmen att en dag återkomma på egen köl.

– Min första övernattningsbara segelbåt, en Albin Viggen, köpte jag när jag var nitton år efter att ha sparat i åratal genom att ge läxhjälp i matte åt elever i lägre årskurser. Jag seglade mellan Tyskland och Norge och hade allt en ungdom kunde önska sig, inklusive föräldrarnas totala ovetande om den helt bristfälliga säkerhetsutrustningen. Men vet man inte om faror, så brukar man komma mycket långt.

Leon kom senare över en bok om en världsomsegling, något som satte fantasin i rörelse.

– Att i liten båt kunna segla runt hela jorden började sätta griller i huvudet på mig! Kunde de, så kunde kanske jag...? Jag tror jag sedan

läste samtliga böcker om världsomseglingar som finns på svenska, engelska och tyska och har nog seglat jorden runt ett 50-tal gånger i bokform.

Seglingsböckerna blev för Leon en stor inspirationskälla och när han själv långt senare genomfört Karibienseglingen med sin familj skrev han en egen sådan, "The Missing Centimetre", som kom ut 2009. (Den finns nu i pocketform och heter "Sabbatical at Sea".)

– Jag ville bidra med mitt lilla strå till stacken och skrev något som ännu inte fanns: boken om ett sabbatsår, där ingenting hemskt händer! För så är det de facto: Det seglar långt över tusen båtar över Atlanten varje år utan att några hemsigheter händer; inga pirater, inga stormar, inga hajar, skrattar Leon.

## Den andra puberteten

Att bryta sig loss från vardagen och segla iväg ett helt år tillsammans med fru och barn var inte en lätt sak, inte ens för Leon, och hans fascinerande bok beskriver bland annat familjens besvärliga beslutsångest inför sabbatsåret på havet. Ändå gjorde de det.

– Vi hade ett bra, bekvämt och säkert liv, men kanske något inskränkt och entonigt, kombinerat med en enorm stress och en massa krav, förväntningar och måsten. Det kändes som en pust av tristess när vi tänkte på hur vi skulle ha det om tjugo år på samma ort, med samma typ av arbete men med vuxna barn. För mig var det en avskräckande känsla!

Leon har i efterhand förstått mer av den psykologiska processen som gör att många känner det så.

– Hjärnforskning visar att människan går igenom en nästan lika stor förändring i hjärnan i 40-årsåldern som i tonåren, med nya kopplingar av synapserna. Under denna period utvecklas man som människa, förändrar sina värderingar och återvänder inte sällan till sin egen ungdom med de drömmar man hade då. Man får nygamla mål i livet. »

Leon Schulz har ännu inte nått horisonten. Livet till havs fortsätter, i alla fall sex månader om året. Och drömmarna lever vidare – om långsegling till fler kontinenter.

## Leon Schulz

Ålder: 52

Utbildning: Civilingenjör

Jobbat med: Marin marknadsföring

Jobbar nu med: RYA seglingsutbildning och författare

Bostadsort: St. Julians, Malta

Familj: Utspridd över större delen av världen

Intressen: Långfärdssegling, klassisk musik, vin, matlagning

Gillar: Livsglädje, optimism, kvallitet

Ogillar: Auktoriteter, byråkrati och trångsynthet

Skulle vilja bli bättre på: Bli mindre perfektionistisk

Hemsida: [www.reginasailing.com](http://www.reginasailing.com)



Under seglingsåret fick Leon rik erfarenhet av elektronik och navigationssystem ombord samt olika sätt att få tillförlitliga väderprognoser.



Leons nuvarande båt, Regina Laska, är ett flytande RYA Training Centre. Hon är engelskflaggad och säkerhetsbesiktigas årligen av både RYA och MCA (Maritime Coastguard Agency).



Att långsegla och samtidigt vara privatlärare för barnen var en utmaning. Men med lite kreativitet och diverse "skolutflykter" på spännande platser gick det bra.

» "40-års-krisen" är alltså ingen myt. Psykologer talar om den andra puberteten i livet.

Jag frågar hur långseglingen, hans nygamla dröm som gick i uppfyllelse, påverkat honom som människa.

– Jag vet inte om det var långseglingen som förändrade mig eller om långseglingen blev uttryck för min förändring. Men det som står klart är att jag förändrades under dessa år och jag tillät det. Så jag har idag mycket mindre behov av att samla på mig prylar eller pengar, utan värderar andra valutor betydligt högre: tid och upplevelser!

Leon menar att ett enkelt liv ofta ger mer tillfredsställelse och minskat behov av saker.

– En båt är färdigmöblerad, mahognyn är de finaste tapeter man kan tänka sig, bil äger jag ingen längre och semesterresor behöver jag inga, för det är ju bara att flytta på båten. Det är enkelheten man njuter av, och med dagens utrustning ombord behöver man inte göra avkall på bekvämligheten.

#### Det gick inte över

Efter sabbatsåret med seglingen till Västindien kunde Leon inte gå tillbaka till ett vanligt kontorsjobb, seglingslusten "gick inte över".

– Att återvända till samma liv som innan har varit svårt för de flesta jag känner som provat på friheten till sjöss. Kanske har en del rätt i att inte vilja testa långsegling, för risken

är stor att man inte klarar av sitt tidigare nio-till-fem-liv längre.

Så Leon sadlade om helt. Han tog Yachtmaster-certifikat och blev instruktör i detsamma, bytte till en större båt med plats för gäster i egna kabiner och började segla professionellt. Ombord har han nu ett Royal Yachting Association (RYA) Training Centre och från april till september seglar han årligen sin Hallberg-Rassy 46 Regina Laska från Sverige till Portugal och tillbaka, via Skottland, Irland och norra Spanien. Betalande gäster följer med, vissa för nöjes skull och andra för att ta eget RYA Yachtmaster-certifikat.

– Jag valde att inte gå tillbaka till kontorsstolen, utan att leva min passion. Det intressanta är att om man är full av passion och lever det man tror på, kommer belöningen nästan automatiskt och det finns människor som betalar pengar för det! Det verkar därför betydligt viktigare för framgång att leva enligt sin övertygelse än att försöka vänja sig vid ett liv som samhället eller andra förväntar sig. Idag lever jag för att hjälpa andra att finna vägen till sig själva, där mediet i mitt fall är segling.

På vintrarna håller Leon till på Malta där han leder teorikurser i navigation och sjösäkerhet vid sitt landbaserade RYA Training Centre. Fler böcker är också på gång, bland annat en som handlar om hur par bättre kan finna glädje när de seglar tillsammans.

#### Reflektioner från en inbiten seglare

Leons liv är definitivt annorlunda än de flesta andras. En rad omvälvande beslut har tagit tillvaron från ett tryggt, stillasittande kontor till ett äventyrligt liv på havet varvat med några månader om året på en Medelhavsö. Finns det något att ångra?

– En del långseglare säger att de ångrar sig att de inte gjorde detta för tio år sedan. Jag själv kan bara skatta mig lycklig att vi faktiskt tog barnen ut ur skolan och seglade ett år till Västindien när de var nio respektive elva år gamla och vi föräldrar mitt i andra tonåren. Mina barn säger idag att de ångrar att vi bara seglade ett år och att vi borde ha seglat längre. Kanske det. Men båtlivet blev en viktig del i deras uppväxt och jag är verkligen glad över att vi skänkte dem det året, där de handgripligen upplevde varför man behöver gå i skolan.

Leon genomförde sin drömsegling och lever i praktiken sitt drömliv. Han är glad, ödmjuk och nöjd. Men kan en man som Leon sluta drömma? Vad händer när drömmen redan är uppfylld? Leon förklarar:

– De närmaste åren kommer jag att hålla mig i europeiska farvatten. Men efter denna tid drömmer jag om att åter korsa Atlanten och segla längre, kanske längs Sydamerikas kust och till Söderhavet. Vem vet, för där har jag aldrig varit och jag har ännu inte nått horisonten!



Leon och familjen tog ett sabbatsår och seglade till Karibien och tillbaka i denna HR40, en resa som förändrade livet.



Något familjen Schulz upptäckte var att cruisinglivet kan vara ganska socialt. Både vuxna och barn fick många nya vänner att träffa och umgås med i de olika hamnarna längs vägen.